

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

HOF TE EKEN

OPWIJK

STATUS/VERSIE: Goedgekeurd door Vlaamse Regering dd 14/1/2014

LEESWIJZER

Op 24 januari 2014 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Onderhavige fiche beschrijft voor het signaalgebied in kwestie de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied.

Hoofdstuk 2 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 3 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2013/1, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,...)
indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);
2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)
indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;
3. Optie C - vrijwaren van bebouwing
indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.

Hoofdstuk 4 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief "Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden" in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

BIJLAGEN

- [Fiche signaalgebied zoals goedgekeurd op het bekkenbestuur van het Denderbekken van 16/05/2011.](#)

1 Situering¹

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Opwijk

Provincie(s): Vlaams-Brabant

Bekken: Dender

Betrokken waterlopen: Kluisbeek (3de categorie)

Huidige planologische bestemming: woongebied, woonuitbreidingsgebied

Lopende initiatieven/beleidsintenties:

Het GRS voorziet de ontwikkeling van het zuidelijk deel (woongebied) waarvan een deel reeds is ontwikkeld/verkaveld en het voorlopig vrijwaren van het noordelijk deelgebied (uitgezonderd een deel woongebied dat recent is ontwikkeld).

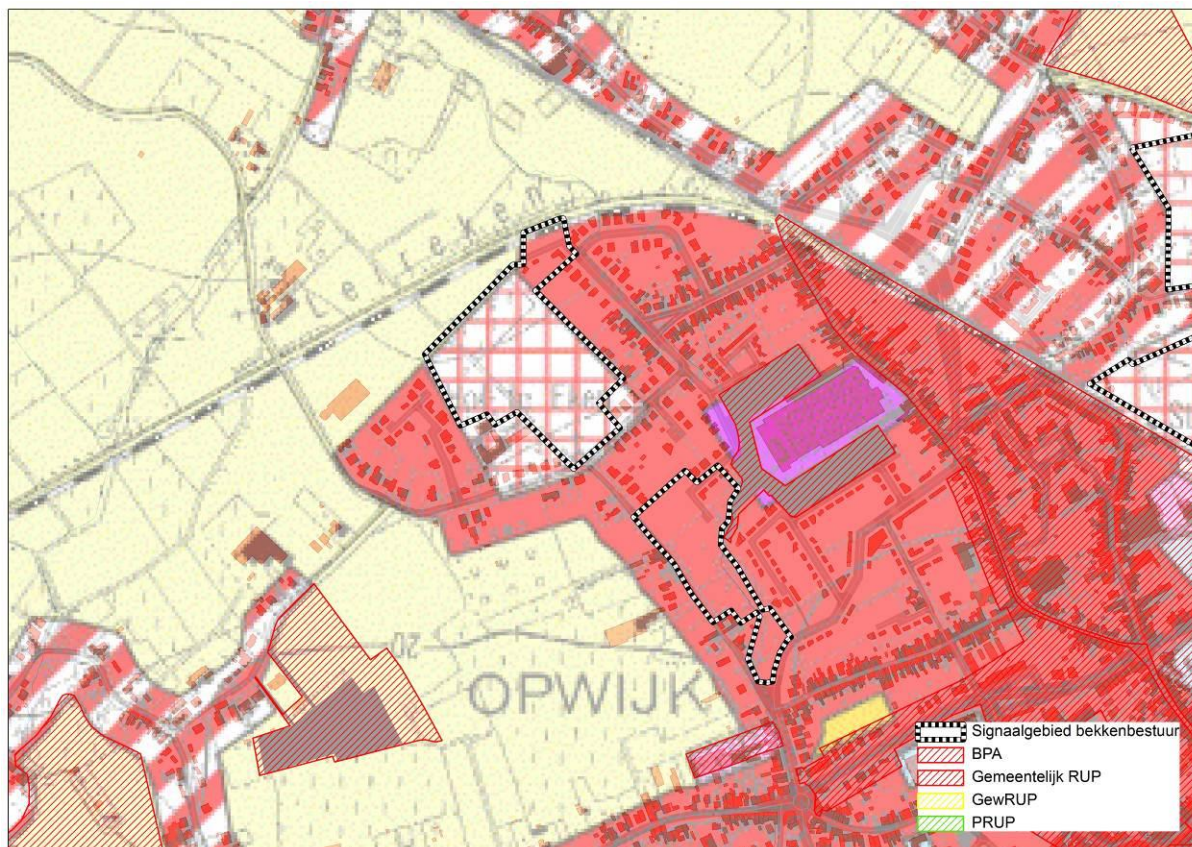
Op 21 en 25/09/2012 vond overleg over het noordelijk WUG plaats waarbij ook het bekkensecretariaat Dender aanwezig was en naar afstemming met het signaalgebied gezocht werd. De gemeente wenst het gebied te ontwikkelen als een duurzame eco-wijk, rekening houdend met het watersysteem, maar dient hiervoor de woonbehoefte nog aan te tonen. Op dit overleg werd voor het noordelijk deelgebied overeengekomen dat een ontwikkeling met randvoorwaarden voor water mogelijk is.

Voor het zuidelijk deelgebied werd een gemeentelijk planningsproces 'RUP Inrichting Klaarstraat' opgestart waarbij de suggestie van een parkachtige structuur langs de Kluisbeek uit de signaalgebiedfiche wordt onderzocht.

Beknopte beschrijving:

Het signaalgebied bestaat uit een woonuitbreidingsgebied (noordelijk deel) en woongebied (zuidelijk deel) net ten noorden van de kern van Opwijk, omgeven door recente woonwijken en doorkruist door de Kluisbeek (3de cat). Het werd prioritair geselecteerd omwille van zijn aanzienlijke oppervlakte aan waterconserveringsgebied.

¹ Een uitgebreide situering is terug te vinden in de fiche zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur. Belangrijke vervolgstappen die sinds het finaliseren van de fiche door het bekkenbestuur genomen zijn, worden in voorliggend document weergegeven.

Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het Grootschalig Referentiebestand GRB. Bronnen: Ruimte Vlaanderen en AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms, versie 1.3.0. (juli 2013-CIW WG VRW).

1.2 Overstromingsgevaar

1.2.1 OVERSTROMINGSRICHTLIJN²

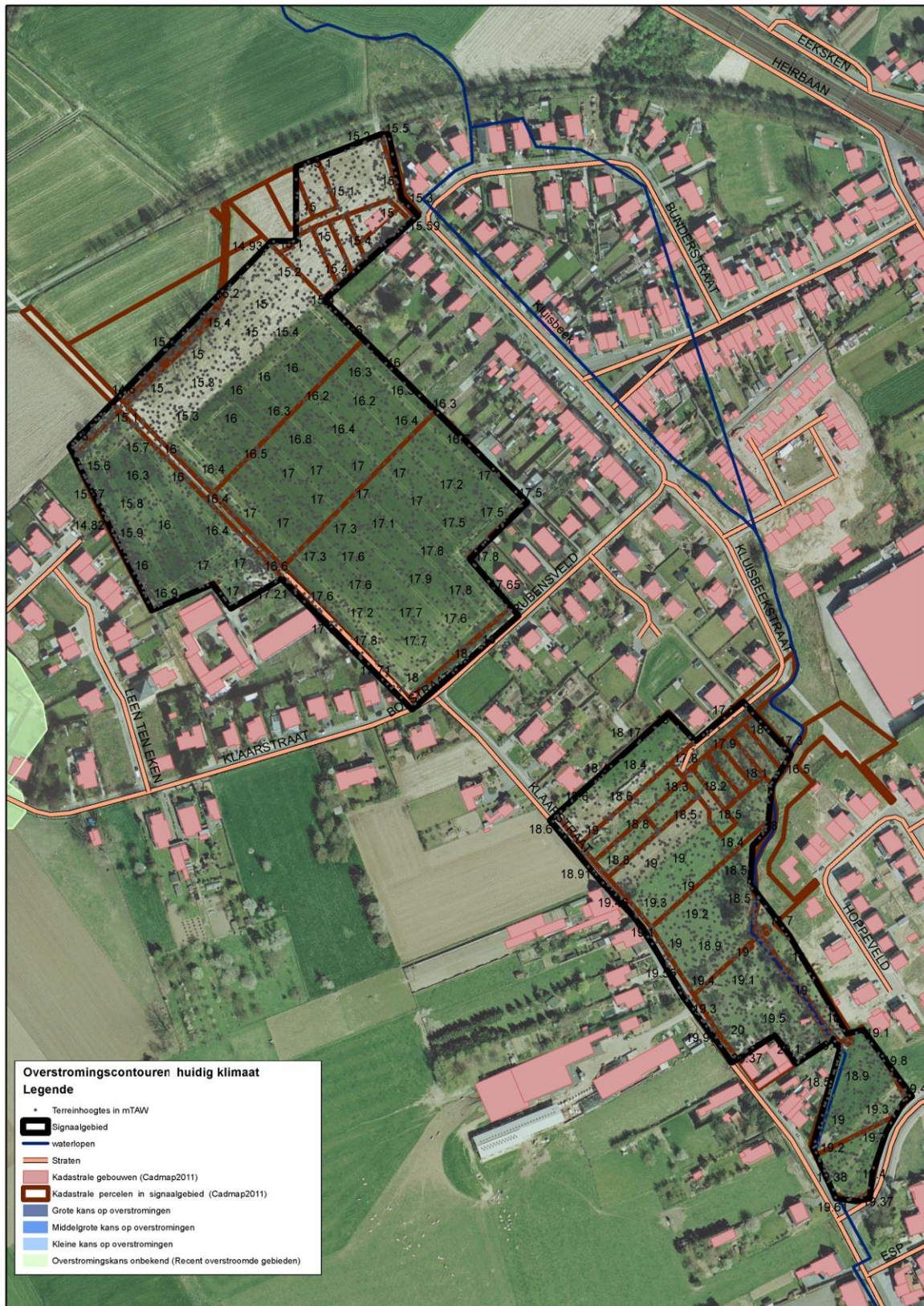
In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) zijn overstromingsgevaarkaarten in opmaak die voor definitieve goedkeuring zullen voorgelegd worden op de CIW van oktober 2013. Onderstaande kaarten betreffen de voorlopige kaarten, goedgekeurd op de CIW-vergadering van december 2012 en geven een inschatting van de overstromingskans onder huidige klimaatomstandigheden. Ze vormen een aanvulling of verfijning op de informatie die bij de opmaak van de fiches door de bekkenbesturen beschikbaar was.

De overstromingskansen klein, middelgroot en groot komen voor de Vlaamse waterlopen in alle bekkens bij benadering overeen met overstromingen met een terugkeerperiode van 10, 100 en 1000 jaar. Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven³. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

² Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

³ gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

Het signaalgebied is gelegen buiten de contouren van de gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten en van de kaart van recent overstromde gebieden (ROG-kaart).

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau.

2 Overlegvergadering lokale besturen (26/08/2013)

Provincie Vlaams Brabant en gemeente Opwijk niet aanwezig.

Gemeente gaf wel volgend standpunt te kennen per mail:

Zuidelijk deelgebied: ok met voorgestelde beslissing.

Noordelijk deelgebied: Hier wenst een private ontwikkelaar initiatieven te nemen. Deze ontwikkelaar is eigenaar van alle gronden en zou een totaalproject willen indienen. De gemeente wenst hierin mee te gaan mits het gebied wordt ontwikkeld als een duurzame eco-wijk, rekening houdend met het watersysteem. Aan de ontwikkelaar zal een volledige stedenbouwkundige studie worden gevraagd, waarbij voldoende aandacht gaat naar het watersysteem (voldoende open ruimtes, wadi's, grachten, buffering van hemelwater binnen de wijk) en de geplande groenzones maximaal voorzien worden in het mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Indien het lopende initiatief wordt stopgezet wordt er een bewarend beleid gevoerd

Het voorstel voor startbeslissing kan op deze manier worden aangepast.

3 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

Het signaalgebied omvat verschillende deelzones met een verschillend ontwikkelingsperspectief naargelang de watergevoeligheid, zoals ook reeds werd aangegeven in de fiche goedgekeurd door het bekkenbestuur:

C: nieuwe functionele invulling voor de zone langs de Kluisbeek in het zuidelijk deelgebied:

- Behoud van voldoende ruimte voor water langs de beek;
- Potenties voor inrichting als parkachtige structuur aansluitend bij de woonwijken in de omgeving

A: randvoorwaarden via watertoets voor de rest van het signaalgebied:

- Geen overstromingskans gemodelleerd, noch gekend;
- Een ontwerpplan is reeds lopende dat voldoet aan deze noden (voldoende open ruimtes, wadi's, grachten, buffering van het hemelwater binnen de wijk). De noden vanuit het watersysteem zijn eerder beperkt;
- Het gebied ligt in stroomgebied van de Vondelbeek, waarbij stroomafwaarts ook aanzienlijke wateroverlast is. Het is dan ook belangrijk om hemelwater maximaal ter plaatse te houden, waarbij vermeden wordt in afvoer van hemelwater. De bodem laat dit ook toe gezien infiltratie mogelijk is en dit komt overeen met de functie van waterconserveringsgebied.

Initiatiefnemer: Gemeente Opwijk

Instrument:

Voor het *zuidelijk deelgebied* wordt de nieuwe functionele invulling (parkachtige structuur langs de Kluisbeek) ontwikkeld, aansluitend op het reeds voorziene parkgebied in het RUP "binnengebied Manta". De gemeente startte hier reeds een **gemeentelijk RUP 'Inrichting Klarstraat'** waarin dit kan worden opgenomen.

Voor het *noordelijk deelgebied* moet bij ontwikkeling gestreefd worden naar een duurzame wijk met ruime aandacht voor het watersysteem. Een ontwerpplan is reeds lopende dat voldoet aan deze noden (voldoende open ruimtes, wadi's, grachten, buffering van het hemelwater binnen de wijk). De noden vanuit het watersysteem zijn eerder beperkt en vergen niet noodzakelijk de opmaak van een RUP dat de ordening van het gebied vastlegt. De gemeente wordt aangeduid als initiatiefnemer om ervoor te zorgen dat ofwel door middel van een RUP ofwel een inrichtingsplan de beperkte mogelijk overstromingsgevoelige zone hierbij als groenzone wordt ingevuld.

4 Conclusies signaalgebied en beslissing Vlaamse Regering

Conclusies signaalgebied

Een nieuwe functionele invulling langs de Kluisbeek wordt voor het zuidelijk deelgebied geïmplementeerd via het lopend gemeentelijk RUP 'inrichting Klarstraat'. Hierin voorziet de gemeente een groen/parkzone langs de Kluisbeek en voldoende open ruimte binnen de rest van het zuidelijk deelgebied. In afwachting van de inwerkingtreding van dit RUP moet elke ontwikkeling in overeenstemming zijn met het algemene beoordelingskader van de omzendbrief.

Voor de rest van het gebied moet er bij de uitvoering van de watertoets over gewaakt worden dat het hemelwater maximaal ter plaatse wordt gehouden en de afvoer van hemelwater vermeden wordt.

Beslissing Vlaamse Regering d.d. 24/01/2014

De Vlaamse Regering beslist de initiatiefnemer van het lopende planproces te gelasten om de conclusie van de ontwerp-startbeslissing te integreren in het verdere planningsproces.